



29 אוקטובר 2015
טז' חשוון, תשע"ו

לכבוד

אלי מלכה, עו"ד

היועץ המשפטי לעיריית ירושלים

הנדון: חוק האריזות - התקשרות עיריית ירושלים עם גוף מוכר

סימוכין: פנייתכם מיום 13.8.15

בפנייתך שבסימוכין הינך מבקש את התערבותי בהליך מנהלי של מנהל האריזות בנושא שבנדון, "להורות לדרג המקצועי במשרד לחדול ממשלוח התראות להטלת עיצומים כספיים ומהטלתם בפועל" וכן להורות להם לבחון בלב פתוח ובנפש חפצה את הערותיה וטענותיה של עיריית ירושלים בנושא.

להלן, ומבלי למצות את התייחסותי המלאה לנושא, עיקרי הממצאים העולים מבדיקתי של הנושא -

1. מיצוי הליך מנהלי מול מנהל האריזות:

א. על פי הודעת המשרד (מכתב מנכ"ל המשרד, מיום 3.5.15), עיריית ירושלים הינה חלק ממיעוט של רשויות מקומיות בישראל, והעיר הגדולה היחידה במדינה, שטרם חתמה הסכם התקשרות עם גוף מוכר בהתאם להוראות החוק להסדרת הטיפול באריזות, התשע"א-2011 (להלן - חוק האריזות), ועדיין לא קבעה הסדר להפרדת פסולת אריזות במקור עבור תושביה. בכך עיריית ירושלים מפרה את הוראות החוק, זאת למעלה מארבע שנים לאחר כניסתו לתוקף של חוק האריזות, ולאחר התראות בכתב של מנהל האריזות על אי-קיום חובת התקשרות עם גוף מוכר.

מעבר להפרת הוראות החוק, עיריית ירושלים מונעת בפועל מתושביה את האפשרות להיות שותפים לעשייה הסביבתית המשמעותית של הפרדה ומיחזור של פסולת האריזות מבתיהם, כפי שכבר מתבצע בכל הערים הגדולות בישראל, תוך שאותן ערים מתמודדות עם האתגרים הכרוכים בכך, אשר חלקם נובעים ממאפיינים ייחודיים של כל רשות ורשות וחלקם הינם אתגרים משותפים לכלל הרשויות המקומיות.

ב. בתאריך 1.6.15, נשלח למשרד להגנת הסביבה מסמך הצעה להסדר הפרדה בתחומי עיריית ירושלים.

עמדת מנהל האריזות היתה כי המסמך הקצר של עיריית ירושלים אינו מפורט מספיק וכולל הנחות יסוד שאינן תואמות את הוראות החוק ומדיניות המשרד (תכנון של 'חילוץ' פסולת אריזות במתקן מיון), ולכן תוכנית זו אינה כוללת פירוט של הסדר הפרדה במקור לפסולת אריזות בעיר ירושלים, ואינה יכולה להוות הסדר הפרדה כמשמעותו בחוק האריזות.





ג. בתאריך 10.6.15 התקיימה ישיבה בנושא עם נציגי עיריית ירושלים, בראשות מנכ"ל המשרד ובהשתתפות מנהל האריזות. סיכום הישיבה היה כי "לרשות העיר ירושלים ניתנים בזאת 60 יום נוספים לקביעת הסדרי הפרדה וחתימה על הסכם התקשרות עם הגוף המוכר כנדרש בחוק טרם יימשך הליך האכיפה, קרי עד 10.08.15".

ד. בתום התקופה האמורה, בתאריך 09.08.15, שלח מנהל האריזות בקשה כתובה לעיריית ירושלים לקבלת דיווח מהעירייה אודות:

1. סוג הסדר הפרדה או הסדרי הפרדה שונים לשכונות העיר, שקבעה רשות העיר ירושלים;
2. אבני דרך ותוכנית פעולה ליישום הסדרי ההפרדה;
3. חתימה על הסכם התקשרות כנדרש על פי החוק.

על פי המידע שבפני, עד למועד זה, עיריית ירושלים **נמנעה** מלהשיב למנהל האריזות ולהציג בפניו בצורה מסודרת ובכתב את הסדרי ההפרדה המוצעים, וכן לא הציגה את כל המידע הרלוונטי ברמת פירוט הנדרשת לשם גיבוש עמדתו והחלטתו בעניין, במסגרת סמכותו המנהלית לפיקוח ויישום הוראות חוק האריזות.

לאור זאת, מסקנתי היא כי לעת הזאת, פנייתכם אלי היא פנייה מוקדמת, לפני מיצוי האפשרויות העומדות בפניכם להציג ולטעון טענותיכם במסגרת ההליך המנהלי מול מנהל האריזות, אשר מלווה על-ידי עו"ד רפרנט מהלשכה המשפטית.

2. מעבר לנדרש, מתוך מטרה להתקדם בצורה עניינית בנושא זה, להלן התייחסותי לשתי סוגיות רלוונטיות:

א. הסדר הפרדה במקור: לפי הוראות חוק האריזות (יחד עם עיון בדברי ההסבר ופרוטוקולי הדיונים בכנסת), אחד מעוגני החוק הינו עיקרון ההפרדה במקור של פסולת האריזות, כמשקף את מדיניות הטיפול בפסולת של המשרד להגנת הסביבה, אשר יזם וקידם את חוק האריזות. לפיכך מקובלת עמדתו של מנהל האריזות, כי העברת פסולת מעורבת של עיריית ירושלים למתקן שבו נעשה מיון ויחלואי של פסולת אריזות מתוך אותה פסולת מעורבת, אינה מהווה הסדר הפרדה במקור, התואם את מדיניות הטיפול בפסולת של המשרד, ואינה מהווה הסדר הפרדה לפסולת אריזות כהגדרתו בחוק האריזות.

ב. טענת אי-גילוי מידע: לפי תניה בהסכם ההתקשרות בין גוף מוכר לרשות מקומית – הסכם אשר אושר על-ידי מנהל האריזות - תמיר אינה מפרסמת באתר האינטרנט שלה את ההסכמים הספציפיים ונספחיהם, שנחתמו בינה לבין רשויות מקומיות ספציפיות, אלא נקטה בנוהל אשר לפיו כל רשות שביקשה לעיין בהסכם שנחתם עם רשות אחרת, רשאית לעשות זאת בכפוף להסכמת הרשות המקומית הרלוונטית. תניה זו ונוהל זה נקבעו בזמנו בהסכמה עם מרכז השלטון המקומי, בין היתר בשל דרישה בעניין זה מצד רשויות מקומיות.





אין מקום להתערבותי בהסדר זה, אשר משקף איזון ראוי בין מידת האחידות הנדרשת לבין שמירה על אינטרסים לגיטימיים של רשויות מקומיות ספציפיות.

בנוסף, לפי מידע שנמסר לי, לפני שלוש שנים ביקשה עיריית ירושלים, בהתאם לאותו נוהל, לקבל לעיונה הסכמים של שתי רשויות מקומיות (תל אביב וראשון לציון), ואלה הועברו אליה לאחר הסכמת היועצים המשפטיים של רשויות מקומיות אלה.

לסיכום: מבדיקתי ועל סמך המידע הנמצא בפני, מסקנתי היא כי לעת הזאת אין מקום להתערבותי כיועצת המשפטית של המשרד בהליך המנהלי של מנהל האריזות בנושא, או בשיקול הדעת המנהלי והמקצועי שהוא הפעיל עד כה במסגרת סמכותו לפי חוק האריזות – שיקול דעת המופעל בוודאי בלב פתוח ובנפש חפצה.

בברכה,

דלית דרור

היועצת המשפטית
המשרד להגנת הסביבה

העתקים:

היועץ המשפטי לממשלה

מבקר המדינה

השר להגנת הסביבה

מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה

סמנכ"ל בכיר לשלטון מקומי ומנהל אריזות

מנהל מחוז ירושלים

ראש אגף אריזות

עו"ד גיוש פדרסן, הלשכה המשפטית, כאן.

